

NAAAR DE HAAIEN!

Gericht op haai vissen in Nederland? Wie dit een aantal jaren geleden zou hebben beweerd, was waarschijnlijk ietwat meewarig aangekeken. Anno 2010 is het echter heel goed mogelijk om in ons land de haai achter de vinnen aan te zitten. Mart van Est en Peet Leentjes zijn haaienvissers van het eerste uur en doen deze nieuwe en spectaculaire visserij voor je uit de doeken.

TEKST JORAN BAL FOTOGRAFIE BRAM BOKKERS
CAMERA SVEN BAKKER TEKENING STEPHAN SIEPERMANN

Als we de haven van Neeltje Jans uitvaren, kan de lichte kabbel die er op de Noordzee staat op goedkeuring rekenen van de mannen aan boord van de Big Marlin. “Wat stroming is altijd goed, daar gaan de haaien feller van azen”, zegt Mart van Est. “Een vlakke zee of gierende stroom is meestal minder goed nieuws”, vult vismaat Peet Leentjes aan. De omstandigheden zijn goed, het vertrouwen is groot. Toch laat schipper Dré Vriends zich wijzigelijk niet uit over de kansen op succes als hij zijn boot naar de eerste stek dirigeert. “Een put op zo’n twaalf mijl uit de kust met een mooie schone zandbodem en wat stenen. Dat is het jachtterrein van de haaien. Maar of ze er zitten, is toch altijd weer afwachten.”

STEEDS MEER HAAIEN

De kans om een haai te vangen is de laatste jaren wel steeds groter geworden. Dat houdt verband met de stijgende zeevatertemperatuur, vermoedt Van Est. “We vangen sinds een jaar of drie haaien. Eerst een enkeling als bijvangst, maar vanaf vorig jaar zijn we er met de vaste dinsdagploeg – een groep vissers die het jaar rond iedere dinsdag met de Big Marlin de zee op gaat – ook gericht op gaan vissen. We hadden toen direct een topjaar en ving in totaal zo’n 250 haaien. De grootste daarvan was 1,18 meter.” Het haaienseizoen loopt normaal gesproken van eind mei tot en met september, maar

Schipper Dré weet precies waar we moeten zijn.

Nadat er is geankerd, staan Mart en Peet meteen op hun post.

HAAIENVISSEN IN EEN NOTENDOP

Grote steekzagers zijn het haaien-
aas bij uitstek.

Haaienvissen is uptide vissen (zie zeevisartikel Hét Visblad van maart 2010).

De stroming drukt het aas plat tegen de bodem. Houd nu je hengeltoppen in de gaten.

Een aanbeet van een haai is lekker fel en bijna niet te missen.

Niks gaffen, gewoon netjes het landingsnet in.

dit jaar is de natuur met alles wat later. Het seizoen is op het moment van deze reportage, midden juli, dus nog maar enkele weken van start gegaan.

STRAK OP DE BODEM

Mogelijke twijfel over of de vis er al dan niet zit, krijgt echter niet eens de tijd om de kop op te steken: binnen vijf minuten heeft Peet de eerste haai al binnen! Een gevlekte gladde haai van 58 cm heeft een van de drie aan een paternoster gepresenteerde zagers gepakt. "Uptide ingooien en goed lijn geven zodat het aas zo strak

mogelijk tegen de bodem ligt", licht hij de vistechiek toe. "Een rollood van 150 gram (bij doodtij) of lood met klapan-
kers van 150 tot 250 gram (bij weinig dan wel veel stroming) houdt het zaakje op zijn plaats. Krijg je een aanbeet, dan zie je dit meestal aan een flink doorbuigende hengeltop. Haaien pakken het aas en zwemmen er daarna mee weg. De aanbeten zijn vergelijkbaar met die van een grote gul."

SUPER SPORTVISSEN

Nadat Mart eerst een schar-
retje heeft gevangen, gaan

de haaien aan zijn kant van de boot daarna ook los. Eerst vangt hij een gevlekte gladde haai van 92 cm, om niet veel later een gewone gladde haai van bijna een meter te pakken. Stuk voor stuk prachtige en sterke vissen die de hengel goed krom trekken en de slip serieus testen. "Het zijn zulke mooie sportvissen! We zijn geen knakenvissers en zetten ze dus ook allemaal weer netjes terug", zegt hij tijdens het onthaken. Dat gaat overigens heel gemakkelijk. Alle vissen zijn netjes voorin de bek gehaakt en deze haaiensoorten

hebben bovendien geen echte tanden. "Ze hebben een stomp en plat gebit; eigenlijk is het meer een soort schuurpapier wat ze in hun bek hebben zitten."

VISSEN OP DE M²

Het valt op dat er te midden van de haaien vrijwel geen andere vissoorten worden gevangen. "Hoewel het misschien wat oneerbiedig klinkt, ben ik blij dat we weinig 'last' hebben van schar, bot en wijting. Dat geeft de haai mooi de kans om het aas te pakken," legt schipper Dré uit. En passant advi-

seert hij Leentjes, bij wie de vangsten ondanks dat hij zijn geluksmutsje heeft opgezet al een tijdje zijn stilgevallen, om het ook eens te proberen aan de kant waar Mart vist. Die mag juist weer een mooie haai van 84 cm bijschrijven. "Mart vist op zo'n 25 à 26 meter en net iets dieper dan Peet. Dat zou zomaar het verschil kunnen maken, want vaak zitten haaien op een bepaalde plek bij elkaar. En als hij dan opnieuw ingooit, kan hij gelijk zijn aas controleren."

ZEESTERREN EN STILTE

Dat is geen overbodige luxe: op iedere zager aan de haak heeft zich een zeester vastge-
zogen. "Zo vang ik natuurlijk helemaal geen vis meer", verzucht Leentjes met veel gevoel voor drama. "Zeesterren zijn funest voor je aas. Ze zuigen het helemaal leeg, zodat alle geur, smaak en voedingsstoffen eruit verdwijnen en je met een verfrommelde pier of zager blijft zitten." Niet lang nadat hij zijn aas heeft ververst, komt er ook bij hem weer een haaitje aan boord. Toch blijft het daarna lang stil en lijkt de beet eruit te zijn. "Dit kan ermee te maken hebben dat haaien altijd in beweging en op zoek naar voedsel zijn.

Als gevolg hiervan kunnen de aanbeten wel eens een tijdje uitblijven." Juist op het moment dat de schipper het naderende einde van de visdag aankondigt,

vangt Mart op de valreep nog een gevlekte gladde haai die het eindtotaal op acht exemplaren brengt. Niet gek voor een uurtje of vijf haaienvissen in eigen land! ▶

✓ CHECKLIST

- Hengel:** boothengel van zo'n drie meter lang met een flexibele top.
- Molen:** zeemolen van goede kwaliteit met een grote overbrenging (7000 of 8000 formaat).
- Hoofdlijn:** 32/00 nylon.
- Voorslag:** 5 meter 50/00 nylon.

Mart laat duidelijk zien dat de gladde haai volstrekt ongevaarlijk is.

De paternoster voor het haaienvissen is een standaard onderlijn met drie stalen afhouders en daaraan haken nr. 2. Om de onderlijn mooi op de bodem te kunnen presenteren, zit er lood in plaats van een lichtgevende kraal bij het bevestigingspunt van de bovenste twee afhouders.

HAAIEN IN NEDERLAND

De haaiensoorten die in de Noordzee en voor de Nederlandse kust het meest voorkomen zijn de gewone en gevlekte gladde haai (in de volksmond ook wel zandhaai of toonhaai genoemd). Deze soorten kunnen tot zo'n anderhalve meter lang worden en zijn niet gevaarlijk voor mensen. Ze leven nabij de bodem en jagen daar op kreeftachtigen, zwemkrabben, garnalen en mesheften. De vrouwtjes zijn geslachtsrijp bij een lengte van 70-80 cm. Het vrouwtje zet geen eieren af, maar wordt inwendig bevrucht en brengt volledig ontwikkelde jongen ter wereld. Per keer worden 10-15 jongen van circa 30 cm lengte geboren.

HAAIENSOORTEN:

Gevlekte gladde haai: Komt de laatste jaren steeds meer voor langs de Nederlandse kust. Lengte tot ca. 180 cm.

Gladde haai: Komt ook steeds vaker voor, zij het in mindere mate dan de gevlekte variant. Lengte tot ca. 165 cm.

Kathahaai: Zeer zeldzaam in de Noordzee, wordt hoogst zelden langs de Nederlandse kust aangetroffen. Lengte tot ca. 165 cm.

Hondshaai: Langs de Nederlandse kust niet algemeen. Lengte tot ca. 100 cm.

Ruwe haai: Komt niet algemeen voor onder de Nederlandse kust, wordt vooral tijdens de zomermaanden gesignaleerd. Lengte tot ca. 195 cm.

Doornhaai: Langs de Nederlandse kust minder algemeen. Lengte tot ca. 120 cm.

Voshaai: Zeer zeldzaam langs de Nederlandse kust, slechts enkele vangsten bekend in de zomer en het najaar. Lengte tot ca. 600 cm.

Haringhaai: Wordt sporadisch langs de Nederlandse kust gesignaleerd, komt van juni tot oktober heel soms voor. Lengte tot ca. 300 cm.

Kijk voor meer informatie over haaien in de Veldgids van de Nederlandse zeevissen of op www.sportvisserijnederland.nl > vis en water > vissoorten > zeevissen.

